

ВРХОВНИ СУД  
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ  
Број: 118-0-Рев-07-000 560  
Бањалука, 29.4.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Стаке Гојковић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца – противтуженог Д.М. (у даљем тексту: тужилац) из П., кога заступа пуномоћник М.Е., адвокат из П., против тужене – противтужитељице С.Г. (у даљем тексту: тужена) из П., ..., ради утврђења и у правној ствари противтужитељице С.Г. из П., против противтуженог Д.М. из П., ради утврђења, в.с. 92.000 КМ, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-06-000 004 од 12.12.2006. године, на сједници одржаној 29.4.2009. године, донио је

## ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

## Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Сокоцу број П-59/05 од 03.11.2005. године одбачена је тужба тужиоца којом је тражио да се утврди да је тужена противправно присвојила 35.000 КМ из заједничке имовине парничних странака, па да јој се наложи да тај износ врати у заједничку имовину са законским затезним каматама почев од дана утужења 11.8.2001. године до враћања, и то на жиро рачун депозита Основног суда у Сокоцу уз накнаду трошкова парничног поступка.

Истом пресудом је дјелимично усвојен противтужбени захтјев тужене и утврђено да тужена има право својине по основу стицања заједничке имовине у браку са тужиоцем на  $\frac{1}{2}$  готовог новца у износу од 52.250 КМ, затим новчаној противвриједности ситног алата и репроматеријала у износу од 1.530 КМ, те покретним стварима ближе означеним у ставу 2 изреке првостепене пресуде и тужилац обавезан признати туженој право својине (правилно је сувласништва) са дијелом  $\frac{1}{2}$ .

Ставом 3 изреке првостепене пресуде утврђено је које индивидуално одређене покретне ствари чине посебну имовину тужене и тужилац обавезан то признати и предати их туженој у року од 30 дана, док је ставом 4 изреке преко досуђеног дијела одбијен противтужбени захтјев тужене као неоснован.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-06-000 004 од 12.12.2006. године жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужилац побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се оспорена пресуда преиначи и удовољи тужбеном захтјеву тужиоца или да се укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Тужена није одговорила на ревизију тужиоца.

Ревизија није основана.

У овој парници предмет спора је тужбени захтјев тужиоца да се утврди да је тужена противправно присвојила 35.000 КМ из заједничке имовине, те да јој се наложи да наведени износ врати у заједничку имовину са припадајућим каматама од дана утужења до враћања на жиро рачун депозита Основног суда у Сокоцу и противтужбени захтјев тужене да се утврди да је стекла право сувласништва од  $\frac{1}{2}$  дијела на заједничкој имовини парничних странака стеченој у току брачне заједнице, која је наведена у уређеној противтужби од 28.3.2005. године и да се утврди да одређене покретне ствари наведене у истој противтужби чине посебну имовину тужене и тужилац обавезе да јој те ствари преда у посјед.

Одлучујући о овако постављеном тужбеном захтјеву тужиоца првостепени суд је закључио да се његов захтјев односи на утврђење чињеница, те да је недопуштен у смислу члана 54. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), због чега је његову тужбу одбацио.

У односу на противтужбени захтјев тужене првостепени суд је на основу резултатаведеног доказног поступка утврдио: да су парничне странке закључиле брак 03.3.1990. године; да је фактичка заједница живота престала 26.02.2001. године, а брак разведен 19.4.2001. године; да су у току трајања брачне заједнице парничне странке стекле готовог новца у износу од 52.250 КМ, од чега је тужена однијела са собом износ од 35.000 КМ, да је 13.000 КМ остало у кући код тужиоца и да је тужилац накнадно за радове обављене у току трајања брачне заједнице наплатио 4.250 КМ. Прихватајући налаз и мишљење вјештака машинске струке дат у поступку обезбјеђења доказа, првостепени суд је утврдио да вриједност ситних алата и репроматеријала износи 1.530 КМ, а да тужена није доказала да су парничне странке имале новог материјала за уградњу у вриједности од 30.000 КМ и половног у вриједности до 18.000 КМ. У односу на противтужбени захтјев за утврђење сувласничког дијела тужене у стицању покретних ствари чије је стицање тужилац оспорио, првостепени суд је утврдио да тужена није доказала да у заједничку имовину парничних странака улазе: електрични котао за централно гријање, двије моторне пиле, двије мјешалице за бетон, један плави прекривач, двије шерпе од 30 л, лонац од 30 л, мала бушилица са комплет борерима, марке „Бош“, мала бушилица „Хилти“ са комплет борерима, а у односу на жељезну ограду која је уграђена на тераси спрата куће родитеља

тужиоца, првостепени суд сматра да је тужена могла захтјевати само припадајући дио противриједности ограде, под условом да је доказала да су парничне странке у току брака ту ограду поставиле и да је доказала вриједност ограде.

Полазећи од чињенице да тужилац није оспорио да су путничко возило „Опел кадет“ и путничко возило „Ренаулт“ купљени у току трајања брачне заједнице од К.Г. и Ф.Б. и предати парничним странкама у посјед, иако није извршен пренос права власништва на тужиоца, првостепени суд је закључио да су наведена возила заједничка имовина парничних странака.

Оцјеном проведених доказа на околност удјела парничних странака у стицању заједничке имовине првостепени суд је утврдио да је тужена доприносила не само зарадом из радног односа, него и обављањем послова у домаћинству, брањем шумских плодова и да је помагала тужиоцу у набавци материјала за рад, чистила, фарбала цијеви, уносила и износила материјал и учествовала у закључивању уговора за послове које је обављао тужилац.

Код таквог стања чињеница првостепени суд је закључио да је допринос тужитељице у стицању заједничке имовине парничних странака 1/2 дијела, те да тужилац није доказао да је његов удио очигледно већи. Из наведених разлога је првостепени суд позивајући се на одредбу члана 272. Породичног закона ("Службени гласник" РС бр. 54/02) удовољио овом захтјеву тужене, утврђујући да је стекла право сувласништва са дијеом 1/2 на заједничкој имовини наведеној у ставу 2 изреке првостепене пресуде, а у преосталом дијелу тужбени захтјев одбио.

У односу на посебну имовину тужене тужилац је оспорио само дио противтужбеног захтјева који се односи на 5 чаршафа и електричну машину за резање сухомеснатих производа. Налазећи да тужена није доказала да њену посебну имовину чини још 5 чаршафа (5 је неспорно), првостепени суд је у овом дијелу захтјев тужене одбио. Пошто је електрична машина за резање сухомеснатих производа пописана у поступку обезбјеђења доказа, првостепени суд је закључио да је и она посебна имовина тужене, јер тужилац није доказао да је ова покретна ствар стечена у браку.

Суд је одбио противтужбени захтјев тужитељице за предају ставри из заједничке имовине које је сама одредила, налазећи да се у овој парници утврђује која имовина чини заједничку имовину и удио парничних странака у стицању те имовине, док се диоба ствари и имовине у сувласништву врши у ванпарничном поступку.

Одлучујући о жалби тужиоца другостепени суд је прихватио чињенично утврђење и правни закључак првостепеног суда, па је жалбу одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

У ревизији тужилац тврди да су нижестепени судови одбијајући тужбени захтјев тужиоца погрешно примјенили одредбу члана 54. ЗПП.

Правилно су нижестепени судови закључили да се захтјев тужиоца за утврђење да је тужена противправно присвојила 35.000 КМ из заједничке имовине парничних странака односи на утврђење правно релевантних чињеница, што није

допуштено одредбом члана 54. ЗПП. Међутим, захтјев тужиоца да се тужена обавезе да наведени износ врати у заједничку имовину уз законске затезне камате од дана подношења тужбе до дана враћања, јесте захтјев да се тужена обавезе на чинидбу, због чега није било основа да се у овом дијелу тужба тужиоца одбаци као недопуштена примјеном одредбе члана 54. ЗПП. Како је противтужбеним захтјевом тужене тражено да се утврди да су парничне странке у току брачне заједнице, поред осталог, стекле и одређени износ готовог новца којим је обухваћен и износ од спорних 35.000 КМ, о ком захтјеву је расправљано и одлучено у овој парници, повреда одредбе члана 54. ЗПП учињена одбацивањем тужбе тужиоца у цијелости, није утицала на правилност и законитост оспорене одлуке и не представља повреду одредаба парничног поступка из члана 209. ЗПП. За исход овог спора није битно која је парнична странка у посједу појединих ствари из заједничке имовине парничних странака на којој је утврђено сувласништво, јер ће све ствари из заједничке имовине бити предмет диобе у ванпарничном поступку.

Основано ревидент указује да је погрешан закључак другостепеног суда да тужилац није захтјевао да се утврди да је његов удио већи од  $\frac{1}{2}$  у стицању заједничке имовине. Тужена је постављеним противтужбеним захтјевом тражила да се утврди да је стекла право сувласништва на заједничкој имовини парничних странака са одређеним дијелом и у оквиру тако постављеног захтјева свако од брачних супружника може у смислу члана 273. став 1. ПЗ захтјевати да му суд одреди већи удио од припадајуће му половине заједничке имовине у смислу законске претпоставке из члана 272. ПЗ, ако докаже да је његов допринос у стицању заједничке имовине очигледно већи од доприноса другог брачног супружника. Зато би истицање тужбеног захтјева тужиоца преиначавањем тужбе истицањем и захтјева за утврђење већег сувласничког дијела у заједничкој имовини тј. од  $\frac{2}{3}$  након поднесене противтужбе у овој парници, како то сматра другостепени суд, било недопуштено и у супротности са одредбом члана 60. став 3. ЗПП.

Наиме, тужилац је оспорио допринос тужене у стицању заједничке имовине у току трајања брачне заједнице преко  $\frac{1}{3}$ . Одлучујући о висини удјела парничних странака као брачних супружника у заједничкој имовини првостепени суд је утврдио све релевантне чињенице за оцјену доприноса сваког супружника у складу са одредбом члана 273. став 2. ЗПП извео правилан закључак да су парничне странке подједнако доприњеле стицању заједничке имовине. Из ових разлога је неоснован приговор ревидента да су нижестепени судови погрешно примјенили материјално право на његову штету када су утврдили да је тужена стекла право сувласништва са дијелом  $\frac{1}{2}$  на утврђеној заједничкој имовини парничних странака.

Из напријед наведених разлога ревизија тужиоца је примјеном одредбе члана 248. ЗПП одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа  
Биљана Томић

За тачност отправака овјерава  
Руководилац судске писарнице  
Амила Подрашчић